

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZAHRADNÍ ŠKOLKA KUCHYŇKA - MATEŘSKÁ ŠKOLA, Z.Ú.

ROSTEME SPOLEČNĚ



OBSAH

1. Identifikační údaje mateřské školy
2. Obecná charakteristika lesní mateřské školy
 - 2.1. Vznik LMŠ
 - 2.2. Charakteristika LMŠ
3. Podmínky vzdělávání
 - 3.1. Materiální podmínky
 - 3.2. Provoz LMŠ Kuchyňka
 - 3.3. Životospráva
 - 3.4. Psychosociální podmínky
 - 3.5. Spolupráce s rodinou
 - 3.5. Organizace
 - 3.6. Řízení mateřské školy
 - 3.7. Personální a pedagogické zajištění
 - 3.8. Spoluúčast rodičů
 - 3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
 - 3.11. Podmínky pro vzdělávání dětí s OMJ
 - 3.12. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. Organizace vzdělávání
 - 4.1. Skupina dětí
 - 4.2. Organizace školního roku
 - 4.3. Přijetí dětí do MŠ
 - 4.4. Individuální vzdělávání
 - 4.5. Distanční vzdělávání
 - 4.5. Spolupráce
5. Charakteristika vzdělávacího programu
 - 5.1. Zaměření vzdělávání
 - 5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
 - 6.1. Vzdělávací oblasti
 - 6.2. Tématické celky
 - 6.3. Klíčové kompetence
7. Evaluační systém
 - 7.1. Evaluace výchovně-vzdělávacího procesu
 - 7.2. Pedagogická diagnostika
 - 7.3. Evaluace a autoevaluace průvodců LMŠ
 - 7.4. Zpětná vazba k rodičům a směrem od rodičů
 - 7.5. Standardy kvality ALMŠ
 - 7.6. Strategické plánování
 - 7.7. Časový plán evaluace

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název MŠ:	Zahradní školka Kuchyňka - mateřská škola, z.ú.
Sídlo:	Davídkova 986/121, 182 00 Praha 8
Zázemí MŠ:	č. parc. 571 v k.ú. Libeň, Květinářská ulice
Typ zařízení:	lesní mateřská škola s celodenním provozem
Kapacita:	1 třída / 16 dětí
Kontaktní informace:	web: https://skolkakuchynka.cz/ email: skolka@asociaceampi.cz
Zřizovatel:	Zahradní školka Kuchyňka - mateřská škola, z.ú.
Statutární orgán:	Mgr. Petr Dolenský
Ředitelka mateřské školy:	Mgr. Bc. Barbora Malijevská
IČO:	193 16 330
Zpracovala:	Mgr. Bc. Barbora Malijevská
ŠVP byl schválen dne:	
Poslední úprava ŠVP:	

Personální obsazení mateřské školy:

Barbora Malijevská: ředitelka

Kateřina Bejčková: učitelka

Johana Menčíková: učitelka

Michaela Hrdličková: nepedagogický pracovník - vychovatelka, hospodářka

Ondřej Rynda: školník, zahradník

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA LMŠ

2.1. Vznik LMŠ

Lesní mateřská škola Zahradní školka Kuchyňka (dále jen LMŠ nebo LMŠ Kuchyňka) zahájila svůj provoz 1. září 2024 a navázala tak na činnost a působení lesního klubu Zahradní školka Kuchyňka založeného v dubnu 2017. Mateřská škola se nachází v prostoru Komunitní zahrady Kuchyňka na ploše bývalé venkovské usedlosti a později také zahrádkářské kolonie. LMŠ Kuchyňka si i nadále zachovává dobré sousedské vztahy s komunitním prostorem a také vazbu na svou mateřskou organizaci, již je Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s., která se věnuje zejména vzdělávání, osvětě a sítování zemědělců, spotřebitelů i žáků škol v oblasti šetrného zemědělství.

2.2. Charakteristika LMŠ:

Zahradní školka Kuchyňka je lesní mateřskou školou, její vzdělávací program je koncipován do prostředí přírodní zahrady nebo přírody v podobě parků a lesoparků v blízkém okolí (přírodní rezervace Trojská, lesopark Bílá skála, park Hercovka, okolí řeky Vltavy atd.), přírodního i městského prostoru. Kryté zázemí tvoří jurta určená především ke stravování, odpočinku a klidovým činnostem dětí.

O děti v LMŠ Kuchyňka pečuje dvojice složená buď ze dvou učitelů nebo učitele a nepedagogického pracovníka s potřebnou kvalifikací. Zaměstnanci lesních mateřských škol pro sebe často užívají termínu průvodce, protože takto sami sebe ve vztahu k dětem chápou. V tomto smyslu je termín užíván i dále v tomto dokumentu.

Od pondělí do čtvrtka je program vázán na zázemí LMŠ. Pátek je pojímán jako terénní den s cílem rozvoje klíčových kompetencí v oblasti mezilidských vztahů, poznávání přírody a kultury. LMŠ je otevřena v době mimo hlavních školních prázdnin od září do června. Je dostupná městskou hromadnou dopravou ze zastávek Pelc Tyrolka, Kuchyňka, Trojská a Kobylisy.

LMŠ Kuchyňka je certifikovaným členem Asociace lesních mateřských škol a klade si za cíl naplňovat její standardy kvality, jakož i etický kodex pracovníků lesních mateřských škol a klubů.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Materiální podmínky

Zahrada:

Prostor LMŠ se nachází v levé horní části komunitní zahrady Kuchyňka. Pozemek LMŠ tvoří oplocená zahrada s rozlohou 500 m², na níž se nachází jurta o průměru 8m. Na zahradě je k dispozici zastřešená pergola se stolem upraveným pro potřeby dětí, zahradní domek sloužící pro ukládání hraček a pracovního náčiní, dvojitá kompostovací toaleta pro děti a kompostovací toaleta pro průvodce. Pro děti se na zahradě LMŠ nachází dále dvě blátivé kuchyňky (jedna v prostoru poblíž pergoly, druhá u zahradního domku), kryté pískoviště, kout s hamakou, slackline a další herní prvky. V zahradě je množství přírodního materiálu, který slouží ke hře dětí. Herní prvky a hračky jsou voleny v tlumenějších barvách a jednoduchých formách, tak aby poskytovaly dostatek prostoru

pro uvědomění si přírody, imaginaci a kreativitu ve hře dětí.

Vnitřní prostory:

Jurta o ploše 50m² s velkým střešním oknem a francouzskými dveřmi slouží především k odpočinku a klidovým činnostem dětí. Prostoru dominuje kruhový stůl s dětskými židlemi určený především pro stravování dětí. Dále je zde koberec, který slouží při vyprávění pohádek nebo pro klidovou hru dětí, skříňka s převážně dřevěnými hračkami a malá dětská knihovna s leporely. Každé z dětí má v jurtě prostory určené pro uložení svých osobních věcí - háček v šatně na svrchní oblečení, box označený vlastní značkou pro uložení náhradního oblečení, kapsář na prezůvky. Pro odpočinek dětí slouží matrace odděleně řazené do stojanu. V jurtě jsou dále kamna, kuchyňská linka a servírovací stolek pro výdej oběda a police pro uložení náradí a materiálu.

3.2. Provozní doba

Provozní doba LMŠ Kuchyňka je od pondělí do čtvrtka v čase 8:30 až 16:30 a v pátek od 8:30 do 15:00.

3.3. Životaspráva

Naplnění jejich základních potřeb je pro děti předškolního věku klíčové z hlediska jejich zdravého vývoje a pocitu bezpečí a pohody a nutnou podmínkou pro jejich všestranný rozvoj a vzdělávání. V této oblasti se naše lesní mateřská škola inspiroje konceptem dánské pedagožky Helle Heckmann - Pět zlatých klíčů.

Stravování a pitný režim:

Ve školním roce 2025/2026 neposkytuje LMŠ Kuchyňka po dohodě se zákonnými zástupci dětí školní stravování. LMŠ poučila zákonné zástupce o přípravě dopoledních přesnídávek a odpoledních svačin, tak aby byly zdravé, vyvážené, vydatné a přizpůsobené ročnímu období. Dovoz teplých obědů zajišťuje cateringová firma, která zároveň odváží a ošetřuje použité nádoby. Zákonní zástupce vybaví dítě vhodnou lahví (v zimním období termoskou) s nápojem, průvodci dohlíží na pitný režim dětí a průběžně doplňují dětem pitnou vodu.

Jídlo chápeme nejen jako prostředek nasycení, ale jako společný čas posilující naše společenství provázený rituály. Vnímáme jako důležité, aby byly děti zapojeny do přípravy společného stolu a úklidu po obědě.

Odpočinek

Odpočinek a spánek dětí vnímáme jako velmi potřebný pro fyzickou i psychickou regeneraci a má v našich dnech své pevné místo. Odpočinek je dobou, která dává dítěti možnost být samo se sebou, zpracovat své prožitky a odpočinout si od sociálních interakcí. Klíčové je vytvoření vhodných podmínek - pevné místo v rytmu a rituály. Každé dítě má také svůj vlastní prostor (matraci, spacák, mazlivou hračku). Doba odpočinku začíná zvoněním zvonkohry a zpěvem ukolébavky, následuje čtení příběhu, zpěv ukolébavek a tichý čas, kdy děti odpočívají s průvodcem. Vnímáme, že stejně jako v jiných oblastech je zde pro děti důležitá nápodoba, proto se snažíme odpočívat s dětmi.

Pohyb

Pohyb je v prvním sedmiletí dítěte zcela klíčový nejen pro jeho fyzický růst a zvyšující se zdatnost, ale také pro myšlení, duševní vývoj a řeč. Pro předškolní dítě není pohyb jen

fyzickou aktivitou, ale také prostředkem, jak zkoumat svět a získávat potřebné zkušenosti. Dětem se snažíme vytvářet dostatečný prostor pro volnou hru a podnětné prostředí, v němž se mohou svobodně pohybovat v přírodě plné nerovností a drobných výzev a zkoušet možnosti svého těla. Důležité je poskytovat dětem dostatek času pro rozvoj jejich samostatnosti a opakování, které dává dětem příležitost získávat v činnostech větší jistotu. Děti, které mohou vycházet z vlastních pohybových zkušeností, dovedou i v pozdějším věku lépe odhadnout své fyzické síly a možnosti, mají větší pro odhad a prostorovou orientaci. Zároveň nezapomínáme na svou roli průvodců, které děti přirozeně napodobují, a dáváme dětem možnost pozorovat nás v přirozených situacích při práci v zázemí nebo na zahradě nebo při drobné práci (jemná motorika).

Rytmus

Denní rytmus

Potřeba rytmu vychází z psychologie dětí v prvním sedmiletí. Pravidelný rytmus vytváří pocit bezpečí a očekávatelnosti, ve kterém se mohou na určité věci spolehnout, opakování činností jim umožňuje pochopit, co se bude dále dít, ukotvit je v tom, kde se v probíhajícím dni nacházejí.

Rytmus našeho dne:

8:30 - 9:00	příchod dětí	přivítání dětí s průvodci, volná hra
9:10	ranní kruh	probouzení skřítky, písně, říkadla k danému období, kruhové hry
9:30	přesnídávka	z vlastních zdrojů na pergole
9:45	volná hra	volná hra v zahradě LMŠ nebo odchod na výpravu a volná hra v lesoparku atd.
11:00	řízená činnost	dle tematických celků zaměřená na rozvoj klíčových kompetencí, po dokončení volná hra
11:50	přesun do zázemí	společný úklid hraček, sebeobsluha
12:00	pohádka	vyprávěná nebo hraná průvodcem (s dětmi)
12:15	oběd	společný rituál, oběd
13:00	odpočinek	každý na své matraci v jurtě
13:20	odpolední příprava	pro děti v posledním roce před nástupem do školy
14:00	klidová činnost	kreslení, hra v jurtě na koberci
14:30	odpolední svačina	
14:45 - 16:30	volná hra	v zahradě LMŠ

Týdenní rytmus

V pondělí až čtvrtek probíhají dny podle daného denního rytmu, pátek je časem pro výpravy a výlety pro děti, které na ně mají dostatek sil. Páteční program je kratší a jeho rytmus daný tím, že probíhá zcela mimo zázemí LMŠ. Zachováváme ale některé jeho

důležité části - přivítání, společný rituál před obědem aj.

Roční rytmus

Příroda nám v prostředí lesní mateřské školy přináší přirozené plynutí ročního rytmu představovaného střídáním ročních období a procesů, které se v přírodě během roku odehrávají. Tento přirozený řád je doplňován o slavnosti, svátky a úkony, které čerpáme z našich tradic a také waldorfské pedagogiky. Pro děti v předškolním věku je příznačné cyklické vnímání času. Děti v LMŠ absolvují roční cyklus několikrát a mohou z něj tak čerpat vždy na základě svých aktuálních vývojových možností.

Pobyt v přírodě

V LMŠ tráví děti většinu dne venku za jakéhokoliv počasí. Vnímání proměnlivosti přírody a počasí a každodenní pobyt v ní podporuje v dětech jejich přirozenou resilienci po psychické i fyzické stránce a vytváří vnímavost ke svému tělu, která je základem empatie k vlastním potřebám i potřebám druhých.

3.4. Psychosociální podmínky

Proto, aby mohly děti vyrůstat ve zdravé, spokojené a odpovědné jedince, potřebují vyrůstat v bezpečném, láskyplném a pečujícím prostředí. Vytváření takového prostředí je pro nás základní podmínkou výchovy a vzdělávání dítěte.

- Dny jsou nesený pravidelným, očekávatelným rytmem.
- Ponecháme dětem dostatek prostoru pro vlastní volnou hru, řízené činnosti jsou vkládány do programu podle aktuálních možností dětí.
- Usilujeme o individuální přístup a poznání jednotlivých dětí, cíleně pracujeme na vytváření bezpečného vztahu mezi průvodci a dětmi.
- S dětmi se snažíme komunikovat laskavě, nenásilně a s respektem k jejich potřebám a vývojovým specifikům.
- Děti jsou podporovány ve vyjadřování svých přání, pocitů a obav.
- Jsme si vědomi, že svými chováními a prožíváním jsme dětem předobrazem a vzorem. Vědomě s touto skutečností pracujeme, věnujeme se seberozvoji.
- V prostředí LMŠ se snažíme laskavě a jasně formulovat dětem hranice a očekávání.
- Podporujeme děti v péči o společný prostor a zapojení do společné práce podle jejich aktuálních možností a schopností. Vycházíme z toho, že každé dítě touží být užitečným a platným členem společnosti.
- Opakující se rytmus a pevné hranice dávají dětem jasnou strukturu, v takové se mohou cítit a bezpečně a věnovat se svým aktuálním vývojovým úkolům - mohou svobodně zkoumat, pohybovat se, hrát si. Děti nepřetěžujeme množstvím rozhodnutí, na která nejsou zralé. Výchova k zodpovědnosti obnáší její postupné předávání úměrně vývojovým potřebám a možnostem dítěte.
- Děti se prostřednictvím pobytu v přírodě, příběhů, svých vlastních prožitků a zkušeností i příkladu dospělých seznamují s různorodostí světa. Důraz je kladen na to, že diverzita v přírodě a lidské společnosti je důležitá a prospěšná. Děti vedeme k otevřenosti a respektu.
- Děti jsou vedeny k porozumění a respektu k sobě samým i ostatním lidem. Podpora zdravé sebehodnoty a zdravého životního stylu a péče o sebe sama jsou klíčovými cíli naší pedagogiky.
- Snažíme se pracovat s chybou jako prostorem pro růst.

3.5. Spolupráce s rodinou

V naší LMŠ jsme si plně vědomi toho, že předškolní vzdělávání je doplňkem rodinné výchovy. Otevření rodičům nebo pečujícím osobám a jejich aktivní zapojení přirozeně integruje školu do života rodiny a posiluje pocit bezpečí dětí. Základem je vědomá komunikace, budování vzájemné důvěry a práce na společných cílech. Rodičům je denně poskytováno krátké ohlédnutí za činnostmi tak, aby je s dítětem mohly závčas zrekapitulovat a sdílet. Snažíme se o zpětnou vazbu ohledně prožitků, milníků a úspěchů dítěte i o komunikaci toho, v čem je třeba dítě podpořit. Rodiče jsou vnímáni jako plnohodnotní partneři a přední odborníci na své děti. Mohou také využít konzultací, na nichž se na vývoj dítěte s průvodci podrobněji zaměří.

Důležitým pilířem naší práce je rovněž budování komunity. Děti zažívají, že jejich rodiče společně pečují o zázemí, slaví slavnosti a svátky nebo společně tráví čas v prostorách LMŠ i mimo ni. Tyto vztahy založené na přátelství a vzájemném respektu jsou pro děti dobrým příkladem.

3.6. Organizace

LMŠ Kuchyňka má jednu věkově heterogenní třídu o 16 dětech. S dětmi pracují dva průvodci (učitelka a nepedagogický pracovník s potřebnou kvalifikací nebo dvě učitelky). Vždy jedna z učitelek je pověřena vedením programu, průvodci jsou si však vzájemnou oporou, spolupracují na tvorbě pedagogických plánů, přípravě programu i organizaci dne. Rytmus našich dní, týdnů a let je uveden v dalších částech tohoto dokumentu.

3.7. Řízení mateřské školy

Zahradní školka Kuchyňka - mateřská škola, z.ú. je zřizovaná stejnojmenným ústavem, jehož správní rada volí do funkce statutárního orgánu, který dále jmenuje ředitelku LMŠ. Členem správní rady je zástupce zakladatelské organizace - Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s.

V čele LMŠ Kuchyňka stojí ředitelka, která řídí mateřskou školu po stránce personální, organizační, pedagogické a z části hospodářské a zastupuje mateřskou školu při jednání s příslušnými úřady a spolupracujícími organizacemi. Ředitelka LMŠ odpovídá za výchovně vzdělávací proces a je koordinátorem ŠVP.

Na pedagogickém obsahu lesní mateřské školy, jejím rozvoji, plánování a evaluačních procesech se podílejí všichni zaměstnanci lesní mateřské školy s přihlédnutím ke své náplni práce a Organizačnímu řádu LMŠ.

Struktura setkávání a komunikace týmu:

- 2 x měsíčně probíhá pedagogická rada zaměřená na tvorbu pedagogického plánu, jeho evaluaci a reflexi vývoje a potřeb jednotlivých dětí a projednání technických a organizačních záležitostí
- 4x ročně probíhá setkání s externím supervizorem zaměřené na vztahy týmu, společné hodnoty, reflexi vývoje a potřeb dětí
- 2x ročně absolvuje každý z průvodců sebehodnotící pohovor s ředitelkou LMŠ zaměřený na autoevaluaci, další vzdělávání, zpětnou vazbu a komunikaci potřeb (o individuální schůzku mohou pracovníci LMŠ žádat také kdykoliv během roku podle svých potřeb)

3.8. Personální a pedagogické zajištění

Popis týmu:

Tým LMŠ Kuchyňka sestává z ředitelky LMŠ, učitelek LMŠ a chůvy a hospodářky v jedné osobě. Týmu je nápomocen externě spolupracující školník, který pečuje o technickou kvalitu zázemí a zahrady LMŠ. Průvodci LMŠ jsou vzdělaní v pedagogický, humanitních nebo uměleckých oborech, dlouhodobě se zajímají o vzdělávání a výchovu dětí. Většina z nich má také zkušenosti s pobytem a výchovou dětí v přírodě (byli členy Skautu, LLM). Někteří z nás čerpají také ze svých rodičovských zkušeností. Členem týmu je speciální pedagog.

Profil průvodce:

Průvodce LMŠ Kuchyňka je zralou osobností, jejíž sebepojetí a přesvědčení jsou v souladu s jejím chováním. Nazírá a komunikuje své potřeby, pracuje s respektem k hranicím ostatních i svých vlastních. Je si plně vědom, že je spoluvůrcem klima jak v kolegiu, tak v celé LMŠ. Průvodce přistupuje ke své profesi i k sobě samému s vědomím, že je vzorem pro děti. Aktivně pracuje na svém seberozvoji a dále se vzdělává. Bere v potaz, že skutečné učení probíhá nejen na straně dětí, ale i na straně učitele. Je si vědom svých vlastních limitů a v případě pochybností nebo nejistoty neváhá navázat spolupráci s dalšími odborníky. Průvodce LMŠ Kuchyňka se aktivně zajímá o filosofii lesních mateřských škol a waldorfskou pedagogiku.

Průvodci LMŠ Kuchyňka společně vypracovali etický kodex pracovníka LMŠ Kuchyňka, který pravidelně vyhodnocují. Tento etický kodex se řídí etickým kodexem pracovníka průvodce vydaného ALMŠ a je přílohou tohoto dokumentu.

Vzdělávání pedagogických pracovníků:

Podmínky pro výkon profese pedagogického pracovníka vycházejí ze školského zákona. Průvodci, kteří nespĺňují kvalifikační požadavky jsou aktivně podporováni v doplnění jejich odborné kvalifikace.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá prostřednictvím externích kurzů, webinářů a samostudia.

Cílem je stabilní, kvalitní, kvalifikovaný a spokojený tým.

Záměr: Průběžné doplnění chybějící pedagogické kvalifikace všech pedagogických pracovníků, zajištění kvalitní pedagogické podpory, reflexe nových pedagogických pracovníků. Rozmanitá nabídka možností dalšího vzdělávání a spolufinancování ze strany LMŠ.

Návrhy pro úpravu podmínek: pokusit se v rámci LMŠ zajistit externí práci s dalšími odborníky (např. logopedická depistáž).

3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

LMŠ Kuchyňka si klade za cíl poskytovat inkluzivní vzdělávání. Každé z dětí je vnímáno jako individuální osobnost, mapování potřeb a klíčových kompetencí dětí probíhá na pedagogických radách, v rámci pedagogické diagnostiky a na supervizních setkáních. LMŠ aktivně spolupracuje se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odborníky (externí supervizor). Začlenění dětí se speciálními-vzdělávacími potřebami napomáhá nízký počet dětí ve skupině (16) a stálá přítomnost dvou průvodců (dvě

učitelky nebo učitelka a nepedagogický pracovník), který umožňuje individuálnější přístup a dostatek času pro řešení potřeb jednotlivých dětí.

V případě vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je dodržován následující postup:

- převzetí veškeré potřebné dokumentace od rodičů (informace o zdravotním stavu dítěte a případných omezeních, které s ním souvisejí), doporučení PPP, SPC, případně další dokumentace, které může učitelům LMŠ pomoci porozumět individuální situaci dítěte
- převzetí osobních a zdravotních pomůcek dítěte včetně instrukcí k jejich využití a umístění na konkrétní místo v LMŠ, případně potvrzení lékaře
- umístění karty s informacemi o zdravotním stavu dítěte, jeho specifikách a potřebách a v případě potřeby kontaktu na ošetřujícího lékaře na dostupné místo v zázemí tak, aby byla zároveň zajištěna ochrana osobních dat dítěte
- je vypracován IVP, který je průběžně vyhodnocován pedagogickou radou
- průvodci LMŠ vedou dítě k samostatnosti a začlenění do kolektivu dětí
- inkluze dítěte se speciálními potřebami je vnímána jako přínosná pro ostatní děti, které se učí respektu, empatii a zodpovědnosti a pozitivnímu vztahu k různorodosti
- průvodci LMŠ, zákonní zástupci a děti jsou seznámeni s organizačními změnami, pokud je situace vyžaduje
- přizpůsobení prostředí LMŠ konkrétnímu znevýhodnění dítěte, pokud to specifické zázemí LMŠ umožňuje
- tým průvodců LMŠ se v případě potřeby vzdělává s ohledem na konkrétní situaci dítěte

V případě, že LMŠ nemá odpovídající podmínky nebo personál pro začlenění konkrétního dítěte, je doporučena speciální péče v zařízení, které odpovídá jeho potřebám. Vždy musí být zvážen a stanoven způsob vzdělávání nejvhodnější pro dítě dle jeho konkrétní situace nebo stupně postižení a předpokládaného efektu jeho začlenění do skupiny dětí.

Návrhy na úpravu podmínek: Další vzdělávání v oblasti inkluze

3.10. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Podobně jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme pro nadané děti podmínky prostřednictvím individuálního přístupu a intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, jakož i celkovým důrazem na bezpečné a přijímající prostředí v LMŠ. Společně se zákonnými zástupci dítěte a na základě odborných doporučení sestavujeme pro dítě individuální vzdělávací plán a vytváříme podnětné prostředí pro rozvoj jeho silných stránek. Podporuje také oblasti v nichž si dítě není tolik jisté, zaměřujeme se na pohyb, volnou hru a celkový wellbeing nadaného dítěte. Jsme si vědomi, že nadané dítě může svou specifickou perspektivou obohatit celou skupinu dětí i nás dospělé.

Návrhy na úpravu podmínek: vzdělávání průvodců v oblasti rozpoznání dětí nadaných a péče o ně

3.11. Vzdělávání dětí s OMJ

I v případě dětí s OMJ nebo s nedostatečnou znalostí češtiny se opíráme o možnost

individuálního přístupu vzhledem k nízkému počtu dětí ve skupině a přítomnosti dvou průvodců, o úzkou spolupráci s rodinou a dalšími odborníky. Dětem se snažíme poskytnout včasnou jazykovou podporu, začlenit je do skupiny ostatních dětí. v případě potřeby jsou využity specifické pomůcky, které mohou dítěti pomoci si snadněji osvojit český jazyk. Podpůrným materiálem je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

3.12. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ke dvouletým dětem je přistupováno s ohledem na jejich vývojová specifika, která si plně uvědomujeme.

Základními podmínkami pro vzdělávání těchto dětí jsou: zajištění pocitu bezpečí, pravidelný denní rytmus, životospráva, podpora v samostatnosti a sebeobsluze, jednoduchá a srozumitelná pravidla, laskavý a důsledný přístup, široká emoční podpora a přiměřené množství podnětů.

Při práci s dvouletými dětmi klademe důraz na předvídatelnost a laskavost pečující osoby, poskytujeme jim všestrannou emoční podporu a pocit bezpečí prostřednictvím fyzického kontaktu (např. držení za ruku nebo v náručí, pokud je dítě smutné, bojí se apod.). Dbáme o to, aby děti měly přiměřenou míru podnětů a v případě únavy nebo nechuti participovat na daném programu umožňujeme dětem odpočinek, čas relaxace a oddechu. Pravidla a dobré návyky ve školce komunikujeme s dětmi jednoduchým a srozumitelným způsobem tak dlouho, než si je dané dítě osvojí. Pracujeme s nápodobou. Aktivně komunikuje s rodiči dětí o tom, jak se jejich dítěti v LMŠ daří a také o jejich potřebách (např. stravování, vhodné vybavení atd.)

Vzdělávání dětí od dvou do tří let vyžaduje zajištění specifických materiálních, hygienických a vzdělávacích podmínek i přizpůsobení organizace vzdělávání, které reagují na individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dvouleté děti potřebují obvykle více podpory v sebeobsluze a dostatek času. Hračky, nářadí a pomůcky jsou uloženy s ohledem na jejich bezpečnost. Zázemí LMŠ je vybaveno nočníkem a děti v něm mají uložené dostatečné množství náhradního oblečení.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Skupina dětí

LMŠ Kuchyňka má jednu třídu o 16 dětech ve věku 2,5 do zahájení povinné školní docházky. Věková různorodost umožňuje dětem přirozeně rozvíjet své kompetence a získávat zkušenosti prostřednictvím mezigeneračního učení a učení nápodobou. Pro menší děti jsou ty starší přirozeným vzorem a oporou, starší děti získávají široký prostor pro rozvoj měkkých dovedností. Být součástí této smíšené skupiny dává dětem přirozenou možnost reflexe (dítě vidí, kde bylo při svém vstupu do LMŠ, kam se dostane až bude odcházet).

Rozvrstvení skupiny:

- **Semínka.** : děti ve věku 2-4 roky, které do LMŠ čerstvě přišly, potřebují všestrannou podporu a náruč dospělých, osvojují si pravidla, učí se porozumět zákonitostem skupiny, učí se komunikovat s druhými, co potřebují
- **Rostlinky:** děti ve věku 4-5 let: jsou více samostatné a nezávislé, navazují první dětská přátelství, vyhledávají vzory v dospělých nebo starších dětech, zkoušejí hranice a dostávají zpětnou vazbu, kde hranice jsou, jejich hra je více zaměřená

- na zkoumání vztahů
- **Stromečci:** děti v posledním roce před nástupem do školy nebo s odkladem školní docházky, dosáhly určité úrovně samostatnosti, jsou schopny účinně pečovat o druhé, ve školce dostávají zvláštní úkoly (péče o prostředí), rozvíjí kompetence v oblasti interpersonálních dovedností a chování, v čase po krátkém odpočinku se věnují předškolní přípravě

4.2. Organizace školního roku

- LMŠ Kuchyňka je otevřena v době mimo hlavních školních prázdnin. V týdnu před začátkem nového školního roku probíhá přípravný týden pro učitele i nepedagogické pracovníky LMŠ, během něhož se věnují revizi důležitých dokumentů, sdílení hodnot, tvorbě společné vize, školení bezpečnosti ochrany zdraví při práci, plánování a přípravě zázemí.
- Září je vnímáno jako adaptační období pro nové děti a rodiče.
- Školní rok je členěn do tematických celků, které vycházejí z přírodních a kulturních zákonitostí daného období a je provázen slavnostmi.
- Zápis do LMŠ probíhá v zákonném termínu a je s dostatečným předstihem zveřejněn ředitelkou LMŠ.
- Závěrečná svatojánská slavnost je zároveň rozloučením s dětmi a rodiči, kteří naši LMŠ opouštějí.

4.3. Přijetí dítěte do LMŠ Kuchyňka

- Zápis do LMŠ Kuchyňka probíhá v zákonném termínu mezi 15. březnem a 15. dubnem. Informace o zápise a kritéria přijetí dětí jsou s dostatečným předstihem zveřejněny na webových stránkách LMŠ.
- O přijetí dítěte do LMŠ rozhoduje ředitelka LMŠ na základě žádosti o přijetí podané osobně, prostřednictvím datové schránky nebo emailem s platným elektronickým podpisem v daném termínu. Ředitelka LMŠ může rozhodnout o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.
- Rozhodnutí, v nichž se vyhovuje žádosti, se oznamují ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti a to zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam je zveřejněn na brance LMŠ a ředitelka LMŠ oznámí přijatým uchazečům výsledek telefonicky.
- Rozhodnutí o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se oznamují ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti, a to zasláním poštou do vlastních rukou zákonného zástupce či osobním předáním.
- Rodičům je doporučena osobní schůzka s ředitelkou LMŠ nebo učiteli přímo v zázemí, tak aby mohli ohledně svého zájmu o docházku dítěte do LMŠ učinit skutečně informované rozhodnutí.

4.4. Individuální vzdělávání

- O individuálním vzdělávání dítěte rozhoduje ředitelka LMŠ na základě písemné žádosti zákonného zástupce.
- Ředitelka LMŠ doporučí rodičům dítěte oblasti vhodné pro jeho vzdělávání vycházející ze ŠVP.
- Pokud je dítě individuální formou vzděláváno po většinu roku, prověří ředitelka LMŠ nebo některý z učitelů úroveň očekávaných výstupů při setkání se zákonnými zástupci dítěte a dítětem v domluveném termínu během měsíců

listopad a prosinec formou rozhovoru, didaktických úkolů a her a nahlédnutí do portfolia dítěte. Zákonný zástupce obdrží zprávu o ověření očekávaných výstupů do třiceti dnů od termínu setkání.

- Dítě, které je vzděláváno individuální formou, může být přijato nad běžnou kapacitu LMŠ.

4.5. Distanční vzdělávání

Podle § 184 zákona č. 561/2004 (školský zákon) poskytuje MŠ dětem s povinným předškolním vzděláváním vzdělávání distančním způsobem z důvodu:

- Krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona.
- Nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona.
- Nařízení karantény podle zákona o ochraně zdraví.
- Distanční vzdělávání škola poskytuje, pokud není možná osobní přítomnost většiny dětí s povinným předškolním vzděláváním ve škole.

Forma distančního vzdělávání bude volena s ohledem na okolnosti, délku uzavření LMŠ a minulých zkušeností.

4.6. Spolupráce s dalšími organizacemi

LMŠ Kuchyňka je certifikovaným členem Asociace lesních mateřských škol, jejíž standardy kvality naplňuje.

LMŠ Kuchyňka nadále spolupracuje se svou zakladatelskou organizací Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s. a její částí věnující se EVVO.

Spolupracujeme s organizací Mezi námi, o.p.s. věnující se rozvíjí mezigeneračních vztahů. V rámci těchto aktivit navštěvujeme pravidelně sousedský domov sociálních služeb, kde se setkáváme a společně trávíme čas se seniory. Jednou týdně dochází do naší LMŠ pohádková babička.

Snažíme se také budovat přátelské vztahy s okolními lesními kluby a lesními mateřskými školami (společné projekty, oslava masopustu s LK Havránek aj.).

Jednou měsíčně navštěvujeme pobočku a programy Městské knihovny v Praze ve Velkém mlýně.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

LMŠ Kuchyňka poskytuje předškolní vzdělávání v rámci prostředí zahrady a přírody, v níž se děti pohybují a vzdělávají většinu dne. Pobyt ve venkovním počasí a v proměnlivosti ročních období podporuje v dětech vnímavost k sobě samému i druhým lidem, zvyšuje jejich resilienci i fyzickou zdatnost. Každodenní pobyt v přírodě a společná péče o prostředí zahrady, dává dětem příležitost vnímat intenzivně procesy, proměny a zákonitosti přírody na základě svých pozorování a bezprostředních prožitků. Přírodní cyklus je vázán na tradice, rituály, slavnosti, příběhy a písně, které vycházejí z naší kultury a v nichž nacházíme významy, kvality kompetence potřebné i pro naši

současnost. Vnímání této hloubky, hledání nových významů a volba prostředků by měla být dynamickým procesem, v němž rostou a vyvíjí se děti, průvodci i pedagogický koncept LMŠ. Prolínání kulturního a přírodního rámce považujeme za důležité pro všestranný vývoj člověka.

5.1. Východiska naší pedagogiky

Cílem našeho působení je vytvářet bezpečný prostor pro děti a dětství. V tomto směru je pro nás inspirací koncept dánské pedagožky Helle Heckmann **Pět zlatých klíčů**, mezi něž patří spánek, jídlo, pohyb, rytmus a láskyplné péče. (viz Podmínky vzdělávání)- Zejména rytmus nám dodává sílu v každém období roku, dává dětem očekávatelnost a jasný rámec, o který se omou opírat.

Pedagogicky dále vycházíme z **waldorfské pedagogiky** prvního sedmiletí a vývojových potřeb dětí. Děti v tomto období soustředí své síly zejména na své tělo a jeho zdraví růst a vývoj, proto jim poskytujeme především čas pro pohyb a vlastní volnou hru. Důležité je budování přijímajícího láskyplného vztahu, na jehož základě pracujeme, a snaha o poznání každého konkrétního dítěte. Stejně tak jsme si vědomi potřeby vlastního růstu, protože waldorfská pedagogika nám říká, že opravdové učení začíná tam, kde se učí nejen děti, ale i jejich učitelé. Malé děti se učí nápodobou, snažíme se jim být dobrými vzory a jsme si vědomi, že to obnáší stálou práci na vlastním seberozvoji a sebepoznání. V rámci našeho pedagogického působení se pak zaměřujeme zejména na prožitek dítěte a budování vztahu, jak s lidmi, tak s bezprostředním okolím dítěte a prožitek toho, že svět je dobrý. To považujeme za nezbytný základ pro budoucí intelektuální růst a vývoj člověka zodpovědného k sobě, druhým i ke světu. Dítě by v tomto citlivém období mělo být chráněno před informacemi a rozhodnutími, na které není dostatečně zralé a které mu jsou během jeho vývoje předávány postupně. Vyhýbáme se intelektualizaci dětství. Waldorfská pedagogika nás dále inspiruje také prostřednictvím svého pojetí slavností, svátků a důrazem na klasické vyprávění.

Volná hra je zásadní výživou dítěte, jeho potřebou i vážným zaměstnáním, cílem, prostředkem i metodou. Prostřednictvím svých zkušeností ve hře se děti učí získávat poznatky na základě pozorování, chápat přírodní zákony, získávají zkušenosti v mezilidských vztazích, učí se spolupráci. Volná hra rozvíjí cílevědomost, trpělivost, vytrvalost i kreativitu, kompetence tolik potřebné pro další učení. Předpokladem rozvíjení volné hry je pestré, různorodé a podnětné prostředí. Volná hra umožňuje dítěti plně realizovat jednu ze základních vývojových potřeb, kterou je pohyb, a přirozeně podporuje smyslové vnímání.

LMŠ Kuchyňka je lesní mateřskou školou a **přírodní pedagogika** a přirozený celodenní kontakt s přírodou, zahradou a krajinou je dalším nosným prostředkem naší pedagogické koncepce. Děti se přirozeně učí přírodu číst a vztahy v ní zkoumat, v této souvislosti využíváme badatelského a prožitkového učení. Pobyt v přírodě, malá skupina a prostor pro volnou hru dává dětem možnost situačního učení, které umožňuje trénink a rozvoj sociálních kompetencí i spolupráce. Děti při pobytu venku za každého počasí přirozeně věnují zvýšenou pozornost potřebám svého těla, stávají se tak více samostatné a empatické samy k sobě. Každodenní pobyt v přírodě za jakéhokoliv počasí přirozeně podporuje **resilienci** dítěte. Proměnlivý a různorodý terén a uspořádání vyzývá k **pohybu** a zkoušení možností vlastního těla a tréninku fyzické zdatnosti. Pohyb je také zásadní pro vývoj myšlení a řeči předškolního dítěte

Příroda nenabízí hračky s jasným určením, je však plná rozmanitých zákoutí, předmětů a materiálů, které lze ke hře využít. Děti zde přirozeně zapojují svou tvořivost a fantazii,

rozzvíjí a zdokonalují své hry a jejich formy.

Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta probíhá v přírodním prostředí přirozeně, důraz je kladen na pozitivní prožitek a budování vztahu dětí k přírodě a jejím živým i neživým složkám. Věříme, že tento kontakt je základem celoživotního vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a že stojí na počátku jeho zájmu o procesy, děje a vztahy, které se v ní odehrávají. Udržitelnost a střídmost nejsou něčím, o čem se děti v mateřské škole učí, ale co dennodenně zažívají a co celým naším prostředím přirozeně prochází.

Přírodní zahrada LMŠ je pedagogickým prostorem, kde může dítě denně pozorovat dění v přírodě v jednotlivých ročních dobách a podílet se na péči o prostředí kolem sebe. Prostřednictvím pěstování zdravého jídla a rostlin se dítě učí, že ty opravdu dobré věci potřebují péči, trpělivost a lásku.

Klademe důraz na volbu přírodních materiálů i postupů, podporujeme dětskou tvořivost a imaginaci. Považujeme za podstatné dělat s dětmi skutečné a **smysluplné činnosti** (společná práce, pečení, zahradničení, řemesla). Vycházíme z toho, že každé dítě si přeje být užitečné, být platným členem společenství, z něž nejen čerpá péči, ale také do něj podle svých aktuálních možností přispívá. Rozvoj vnímavosti, smyslů a vnitřního prožitku, představitivosti a kreativity posilují také do života LMŠ zasazené **umělecké činnosti**. K nim užíváme přírodních a udržitelných materiálů (dřevo, papír, vlna, vosk, hlína..). Při tvoření s dětmi se zaměřujeme na proces, nikoliv výsledek, snažíme se o to, aby se děti mohly maximálně uvolnit. Proces tvorby, při němž dítě může být v kontaktu samo se sebou, přináší relaxační a terapeutický výsledek.

Vědomě pracujeme s pojmem **bezpečného rizika**, které považujeme za potřebné pro růst dětí, rozvíjení jejich schopností a také vnímání vlastní zodpovědnosti a posilování důvěry mezi dětmi a jejich průvodci. Tato míra rizika je dětem umožňována za určitých jasně stanovených okolností a v blízké přítomnosti učitele. Průvodci LMŠ vyhodnocují míru rizika i jeho pedagogických přínosů v tabulce rizik při společné diskuzi nad tímto dokumentem.

V přístupu k dětem uplatňuje principy **nenásilné komunikace**. Věříme, že právě tento přístup aplikovaný v bezpečném vztahu průvodce a dítěte vytváří dobré základy budoucích zdravých sociálních vztahů a má pozitivní vliv na sebehodnotu dítěte a jeho postupné zrání a přejímání zodpovědnosti za sebe sama. Po praktickém stránce se opíráme o jasně formulovaná pravidla a dobré návyky, sdílené průvodci LMŠ.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

specificky chceme:

- vytvářet dětem bezpečné, láskyplné a přijímající prostředí, které odpovídá jejich vývojovým potřebám a specifikům, protože jen v takovém se mohou děti zdravě a všestranně rozvíjet a růst
- být dětem dobrými průvodci, osobním příkladem a vzorem
- umožnit dětem přirozený pohyb v přírodě a zahradě a vytvářet prostor pro spontánní aktivní učení všemi smysly a podporovat přirozenou zvědavost a všímavost - pozorováním, experimenty, prožitky a hrou
- předávat hodnoty pro vytváření zdravé společnosti, jakými jsou respekt k sobě samému, respekt k ostatním lidem, vnímání hranic, spolupráci, empatii, čestnost, vzájemnou pomoc a solidaritu
- vnímat a poznávat každé dítě v jeho individualitě, rozvíjet jeho silné stránky, podporovat jej tam, kde je potřeba, podporovat jej v utváření zdravé sebehodnoty

- posilovat a vytvářet u dětí dobré návyky a vést je ke zdravému životnímu stylu, podporovat jejich fyzickou zdatnost a resilienci
- podporovat u dětí jejich environmentální citlivost, rozvíjet jejich vztah k prostředí, které je obklopuje a vytvořit v nich živnou půdu pro budoucí postoje

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je rozčleněn do následujících deseti tematických celků, které vycházejí z jednotlivých období v roce, jejich svátků a slavností.

- ❖ Sklizeň
- ❖ Stromy
- ❖ Martinské období
- ❖ Advent
- ❖ Krajina paní Zimy
- ❖ Masopust
- ❖ Probouzení země
- ❖ Klíčení a růst
- ❖ Studánky
- ❖ Bylinky a svatý Jan

Tematické celky

SKLIZEŇ

První období našeho roku je obdobím adaptace dětí, které k nám přicházejí poprvé. Děti, které naši mateřskou školu navštěvovaly v minulých letech se vrací do svého rytmu, vnímají svůj růst a nové role. Období sklizně a dožínky je ideálním obdobím pro tyto změny. Teplé počasí, hojnost a různorodost tvarů, barev i chutí jež toto období přináší, děti sytí a posiluje před nadcházející zimou. Období je zakončeno vařením posilující polévky ze společné úrody a cestou za Michaelských drakem, který je symbolem přicházející zimy, ale také důvěry a překonaných strachů.

Příběhy pro toto období: Smolíček Pacholíček, Princ Bajaja, Tři kouzelné dary

Písničky a říkanky pro toto období: Koulelo se koulelo, Sklidili jsme zahradu i pole, Jezte švestky dosytosti, Já mám doma trnku, Už ty mlýnky dořezaly, Česat jablka, Foukej foukej větříčku, Až budu velký, velký jako svět, U města je brána, Seděly dvě veverka, Kovej, kovej, kovaříčku, Veverka Čiperka

Cíle pro toto období:

- ❖ seznámení se s prostředím školky jako s bezpečným a láskyplným prostorem, kde si dítě může svobodně hrát a rozvíjet se a kde čas plyne v jasném a bezpečném rytmu
- ❖ upevňování sebeobsluhy (péče o sebe a vlastní věci běžné denní potřeby)
- ❖ porozumění a vštěpování společných pravidel
- ❖ navazování vztahů s průvodci a ostatními dětmi
- ❖ seznámení se s prostředím a místem, v němž dítě vyrůstá a vytváření pozitivního vztahu k němu
- ❖ posilování radosti, zájmu a pozitivních pocitů z objevování a učení
- ❖ seznámení se sezónním ovocem, zeleninou a některými postupy jejich zpracování, vnímání jejich barev, vůní a chutí prostřednictvím smyslů

Očekávané výstupy:

Dítě:

- ❖ se na určitou dobu odloučí od rodičů, je aktivní bez jejich opory
- ❖ učí se pojmenovat své potřeby a porozumět jim, dovede se ocenit, rozvíjí pozitivní vztah samo k sobě
- ❖ postupně zvládá základy sebeobsluhy a uplatňování základních hygienických návyků v rámci LMŠ, dovede si říct o pomoc či radu, pokud ji potřebuje
- ❖ navazuje dětská přátelství a vztahy ve skupině, zapojuje se do společných her i řízených činností
- ❖ si osvojuje pravidla platná ve školce, rozumí jejich významu, obsahu a potřebě je zachovávat
- ❖ vnímá, že je součástí většího celku a na příkladu školky se učí vnímat, že každý člověk je jedinečný a má ve světě své místo
- ❖ se orientuje v prostoru LMŠ, zvládá pohyb v nerovném terénu vědomě užívá všech smyslů
- ❖ dovede se záměrně soustředit na činnost

Činnosti:

- seznamování se s prostředím školky a jejím rytmem, společné zabydlování zázemí
- společná práce: sklizeň, zpracování a poznávání sezónního ovoce, zeleniny a obilí
- drobné činnosti, při kterých se děti střídají
- seznamovací a kooperativní hry
- volná hra v prostředí zahrady a lesoparku
- první výpravy do okolí LMŠ
- osvojování si pravidel a běžných společných norem v běžných denních situacích

Slavnost: Michaelská slavnost

STROMY

Období podzimu, dozrávání podzimních plodů a stahování sil přírody do země. Po dobře zvládnutých prvních krocích pokračují děti v navazování vztahů, učí se vzájemné spolupráci, dohodě a kompromisu. Vyprávíme si příběhy o skřítcích a trpaslících, kteří jsou s těmito silami v legendách a pohádkách spjatí. Příroda nabízí dětem nepřeberné množství tvarů, barev a jiných kvalit. Stromy, které jsou důležitým symbolem v mnoha kulturách, představují propojení přírody a světa lidí. Svátek Dušiček připomíná naše kořeny v minulosti.

Příběhy pro toto období: Brémští muzikanti, Popelka, Rampelník, O třech Přadlenách, Sedm havranů

Básničky a písničky pro toto období: Jak se pozná podzim, Na zahradě za úvozem, Kde se tolik mlhy bere, Klen, Stojí, stojí bedla, Hluboko v lese, Za kámen se skřítek schoval, Hej hou

Cíle pro toto období:

- ❖ rozvíjení spolupráce, schopnosti vyjednávat, říct svůj názor i ustoupit většině
- ❖ rozvíjení hrubé motoriky, získávání jistoty, práce s rovnováhou
- ❖ poznávání stromů v naší zahradě a získávání elementárních poznatků o nich
- ❖ sběr, průzkum a navlékání zralých plodů a přírodnin (ořechy, kaštiny, jeřabiny a další)

Očekávané výstupy:

Dítě:

- ❖ dovede spolupracovat, říct svůj nápad, vhodným způsobem se prosadit ve skupině i ustoupit většině
- ❖ se dovede jasně vymezit proti tomu, co je mu nepříjemné a zasahuje do jeho prostoru

- ❖ dovede napodobit pohyb, zná jednoduché básničky a písničky
- ❖ soustředěně vnímá příběh
- ❖ uplatňuje svoji představivost, zkouší různé způsoby, aby dosáhlo výsledku
- ❖ rozvíjí oblast jemné motoriky, dovede správně manipulovat s náčiním nebo náradím
- ❖ dovede pojmenovat kvality věcí a porovnat je
- ❖ dovede popsat a sdílet svá pozorování

Činnosti:

- společné zkoumání stromů a jejich vlastností a péče o ně
- sběr, třídění a zpracování podzimních plodů
- podpora dětí v získávání zkušeností v přirozených sociálních situacích
- činnosti zaměřené na jemnou motoriku, tvorba počítadel z přírodnin
- činnosti zaměřené na hrubou motoriku: překonávání překážek a terénních nerovností, balanční aktivity a aktivity s lanem

Slavnost: Den stromů

MARTINSKÉ OBDOBÍ

V listopadu ubývá přirozeného světla i tepla, z přírody postupně mizí barvy, pro stromy a živočichy nastává období zimního klidu. Přicházejí první chladné dny, v nichž se musíme více zaměřit na své tělo a potřeby a učit se s nimi pracovat. Celé období je provázáno s příběhem svatého Martina, který rozvíjí empatii, solidaritu i potřebu zachovat dost pro sebe sama.

Příběhy pro toto období: Hvězdné Tolary, Legenda o svatém Martinovi (kterou hrajeme během slavnosti jako divadlo).

Básničky a písničky pro toto období: Už šerí se a fouká, Já jdu s mojí lucerničkou, Svítí brouček malý, Martin, svatý Martin, Listopad, Lístečku dubový, Dešťové kapičky, Medvěd klepe peřinu

Cíle pro toto období:

- ❖ rozvíjení empatie, solidarity s druhými, spolupráce a vzájemnosti, prožívání tepla v lidských vztazích
- ❖ společné činnosti a drobné činnosti ve společném kruhu
- ❖ příprava Martinské slavnosti, společný zpěv a pečení tradičních rohlíčků, výroba lampionů

Očekávané výstupy: :

- ❖ správně manipuluje s předměty denní potřeby, při užívání náradí dodržuje zásady bezpečnosti
- ❖ uvolňuje svaly ruky, rozvíjí oblast jemné motoriky (drobné práce, pečení, navlékání korálků aj).
- ❖ dovede pomocí různých prostředků vyjádřit své emoce, pojmenovat je
- ❖ sdílí radostné i neradostné pocity, dětským způsobem vyjadřuje soucit, dovede ocenit samo sebe i druhého člověka
- ❖ je citlivé k živým tvorům, lidem i věcem
- ❖ vnímá rytmus v hudbě, dovede s ním sladit pohyb

Činnosti:

- společná práce, pečení Martinských rohlíčků a výroba lampionů do průvodu
- společný zpěv, vnímání rytmu, rytmická cvičení s dřívky
- práce s emocemi na základě různých prostředků (výtvarných, dramatických a dalších)
- hry a cvičení s dechem, dechové prvky dětské jógy

Slavnost:

Svatomartinská slavnost

ADVENT

Advent je dobou ztišení a očekávání příchodu světla a dobrého, je časem, který travíme v kruhu svých blízkých zaměstnání přípravou nadcházejících svátků. Advent ve školce je doprovázen řadou zvyků a začíná adventní spirálou, kterou vytváříme z větví jehličnatých stromů. Každé dítě do ní vstupuje za zpěvu adventních písní provázeno postavou anděla a zpět si přináší světlo. Spirála je symbolem cesty adventním časem i cesty do sebe sama.

Příběhy pro toto období: svatý Mikuláš (Jakob Streit), Mariin malý oslík, Světlo lucerny

Písně a říkadla: Věvec na něm čtyři svíce, Byla cesta, byla ušlapaná, Stála panenka Maria, Bude zima, bude mráz, Prosinec, Olízl se mráz, Sněží, sněží, Volá vložku vložka

Cíle pro toto období:

- ❖ trpělivost, prožívání atmosféry očekávání
- ❖ rozvíjení estetického cítění a vnímání
- ❖ příprava vánočních svátků v duchovní i materiální oblasti

Očekávané výstupy: :

Dítě:

- ❖ si vytváří vztah k tradici a jejím kořenům, získává povědomí o kulturních souvislostech
- ❖ zachytí myšlenku příběhu, vnímá souslednost děje, dovede ho svými slovy přepravět
- ❖ uvolňuje svaly ruky, posiluje koordinaci ruka - oko
- ❖ pracuje podle daného postupu, ale také zkouší své myšlenky a inovace
- ❖ rozvíjí svou cílevědomost, dokončí započatou práci
- ❖ ovládá tempo řeči a její intonaci
- ❖ prožívá očekávání spojené s příjemnými pocity, vnímá specifickou atmosféru adventu
- ❖ se dovede zapojit do hovoru, dát prostor i ostatním mluvčím
- ❖ pomocí modelovací hmoty nebo vosku ztvární jednoduchá záměra

Činnosti:

- činnosti zaměřené na jemnou motoriku (navlékání řetězů, pečení cukroví, výroba ozdob)
- vyprávění adventního příběhu na pokračování, sledování figurek v adventním kalendáři
- kreslení, malování na papír, do hlíny (sněhu), do mouky
- výpravy do okolí školky, krmení ptáků na krmítku

Slavnost:

Adventní spirála

KRAJINA PANÍ ZIMY

Na začátku období doznívá období vánoc, máme prostor sdílet své příběhy. Období končí příchodem tří moudrých králů, kteří uzavírají období vánoc a přinášejí dary. Nám toto období přináší racionalitu, sebereflexi, zhodnocení uplynulého a plánování dalších cílů.

Příběhy pro toto období: O dvanácti měsíčkách, Paní Zima, O třech prasátkách

Básničky a písničky pro toto období: Páslí ovce valaši, Den přeslavný jest k nám přišel, Mrzne, Olízl se mráz, Sněhuláček panáček, Přiletěla vrána, Dvanáct je měsíců, Náramně moudrý pták, V lískovém keři, Leden

Cíle pro toto období:

- ❖ rozvoj předmatematických dovedností - třídění podle kritérií, seskupování, porovnávání velikosti a váhy
- ❖ sledování živočichů v zimní krajině, krmení ptáčků a sledování na krmítku
- ❖ podpora resilience (víme, co nám v zimě pomáhá, co nás může zahřát)
- ❖ společná péče o zázemí

Klíčové kompetence:

- ❖ rozpoznává základní geometrické tvary
- ❖ zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, nachází společné znaky, analogie i rozdíly
- ❖ dovede předměty na základě jejich vlastností třídít a seskupovat
- ❖ vnímá knihy a encyklopedie jako zdroj informací, dovede v nich vyhledávat
- ❖ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a která funkční nejsou
- ❖ dovede ocenit samo sebe, má radost ze svých úspěchů, dovede vyhodnotit své silné a slabé stránky
- ❖ rozvíjí prostorovou představivost, dovede zkonstruovat jednoduchý objekt

Činnosti:

- ❖ činnosti zaměřené na manipulaci s předměty, hledání a rozpoznávání geometrických tvarů a výtvarné činnosti s nimi
- ❖ činnosti zaměřené na rozvoj předmatematických dovedností
- ❖ pozorování ptáků, práce s klíči a dětskými knížkami
- ❖ prožitkové činnosti a hry o životě ptáků
- ❖ aktivity s ledem a sněhem (ledové ozdoby, malování, pozorování změny skupenství vody)
- ❖ péče o zázemí (příprava dřeva, sypání cestiček pilinami)

MASOPUST

Masopust je svátkem hojnosti a veselí, ale také svátkem dvojníka, kdy můžeme vyjádřit a vyrovnat se i s vlastnostmi, které nepovažujeme za cenné. Je také obdobím, které vyzývá k realizaci nápadů, experimentů a k hravosti. V masopustní době se zaměříme na jazyk, který hravými formami rozvíjí. Vnímáme také vlastní tělo a učíme se mu porozumět.

Příběhy pro toto období: O Koblížkovi, Hrnečku vař, O nenasytné kočce, Kocour v botách, Sněhová královna

Básničky a písničky pro toto období: Únor, únor, ledový pán, Kalamajka, Vdávalo se motovidlo, Medvěde, medvěde, Měl jsem myšku tanečnici, Stará bába jede, Hojačky, Já jsem muzikant, Masopust držíme, Už je konec masopustu, Odemyky, zamyky, Volám tě sluníčko, Kam se ježek v zimě schoval, Dupe ježek po zahradě

Cíle pro toto období:

- ❖ vnímání a prožívání vlastního těla, vědomé ovládání dechu, koordinace pohybů
- ❖ vědomé využívání všech smyslů
- ❖ osvojování si poznatků o těle, zdraví, zdravém životním stylu a vlastní bezpečnosti
- ❖ osvojování si praktických dovedností v oblasti řemesel, získávání poznatků o nich
- ❖ podpora imaginace, realizace nápadů a experimentů
- ❖ rozvíjení jazyka, slovní zásoby, tvoření hádanek a rýmů

Očekávané výstupy:

dítě:

- ❖ je vědomé k vlastnímu tělu a jeho potřebám, které dovede pojmenovat
- ❖ dovede se záměrně zklidnit, soustředí se na svůj dech, ovládá dechové svalstvo

- ❖ dovede vytvořit některé antonyma, homonyma a synonyma, jednoduchý rým
- ❖ opakuje jednoduchý rytmus, užívá rytmických nástrojů
- ❖ ví jak užívat nástrojů a náradí a jak to činit bezpečně
- ❖ dovede rozlišit, co jeho zdraví prospívá a co mu škodí
- ❖ ví, že je to ono samo, kdo o svém těle rozhoduje, dovede se vymezit proti tomu, co je mu nepříjemné
- ❖ dbá na bezpečí své vlastní i druhých, dovede rozpoznat některé potenciálně rizikové situace a ví, jak se jim vyhnout
- ❖ ví, že existují také jiné jazyky a že je možné se je naučit

Činnosti:

- ❖ odlévání svíček Hromniček, oslava Hromnice a Imbolcu
- ❖ dechová a relaxační cvičení
- ❖ hry s rytmem a rytmickými nástroji, výroba masopustního nástroje, společný zpěv masopustních písní, zpěv masopustních písní a tanec
- ❖ prožitkové hry zaměřené na vlastní tělo
- ❖ dramatizace masopustních pohádek
- ❖ vytvoření rýmů, hry se slovy, hledání slov opačných a podobných významů

Slavnost: Masopustní úterý

PROBOUZENÍ ZEMĚ

První známky jara nemusí být na první pohled patrné, protože probíhají pod zemí. Postupně se ale země uvolňuje a děti mohou každý pozorovat první aktivitu rostlin i živočichů kolem sebe. Také v nás se probouzí tvořivá síla, jaro vybízí k čínorodé práci na zahradě i v zázemí. Slavností, která se k období váže je vynášení Morany, jímž se definitivně loučíme se zimou.

Příběhy pro toto období: Dlouhý, široký a bystrozraký, Tři zlaté vlasy děda Vševěda, O sněhurce

Básničky a písničky pro toto období: Semínko, dobrý den, V zemi vstalo sluníčko, V teplém vzduchu věř, nevěř, V březnu zas obloha barvami hraje, Ševelí, ševelí tráva, My zimu bičem, kamenem, Smrtko, smrtko bílá, Neseme Mařenu, Vyjdi, vyjdi sluníčko

Cíle pro toto období:

- ❖ vnímání provázanosti jevů v přírodě
- ❖ rozvíjení všímavé pozornosti
- ❖ příprava zahrady, získávání poznatků o půdě, kompostu a pěstování rostlin
- ❖ rozvíjení kompetencí potřebných pro orientaci v prostoru
- ❖ rozvíjení hrubé motoriky, pohybu v terénu

Očekávané výstupy:

dítě:

- ❖ chápe, že dění v přírodě má svůj přirozený cyklus a řád
- ❖ vnímá, že lidská činnost má vliv na životní prostředí a jej může ovlivňovat, jak negativně, tak pozitivně
- ❖ má pozitivní vztah k místu, kde vyrůstá, i k prostředí LMŠ, o toto prostředí pečuje
- ❖ vnímá, že být aktivní a čínorodé je přínosem
- ❖ orientuje se v okolí LMŠ a známých částech města

Činnosti:

- ❖ zkoumání různých druhů půdy a kompostu za použití zvětšovacích lup a klíčů
- ❖ pozorování klíčících semínek rostlin
- ❖ jednoduché práce na zahradě, příprava náčiní a záhonů k setí, úklid po zimním období
- ❖ pozorování změn v jarní přírodě, pozorování oblohy mraků a počasí

- ❖ aktivity zaměřené na pohyb, rovnováhu

Slavnost: Vynášení Morany

KLÍČENÍ A RŮST

Prostřednictvím a blížících se svátků Velikonoc vnímáme znovuzrození přírody. Jarní příroda nabízí bezbřehou rozmanitost barev, tvarů, zvuků i vůní. Zaměřuje se na všímavé pozorování a vědomé užívání všech smyslů. Jarní měsíce jsou spjaté s prací v zahradě a jejich plánováním. Je důležité vytrvat, abychom dokázali dosáhnout cílů, které jsme si vytyčili.

Příběhy pro toto období: O Zlatovlásce, Pták ohnivák a liška ryška, Legenda o svatém Jiří, Princezna na hrášku, Pět hrášků v jednom lusku

Básničky a písničky pro toto období: Vozilo se na jaře, Vrby se nám zelenají, Petrklíč, Svatý Jiří vstává, Jeden málem zlatý hádek, Pam pam pampelišky, Starý čáp klap, klap

Cíle pro toto období:

- ❖ rozvíjení cílevědomosti, dokončení započatého
- ❖ oslava Velikonoc, prožívání příběhů souvisejících se znovuzrozením
- ❖ prožívání a respektování odlišností, vnímání, že každý z nás je jedinečný, každý má ve světě své místo
- ❖ rozvoj jemné motoriky, oblast polytechnických dovedností

Očekávané výstupy:

dítě:

- ❖ si všímá provázanosti jevů v přírodě, dovede svá pozorování sdílet a slovně popsat
- ❖ dokončí započatou činnost, dovede si říct o podporu dospělého
- ❖ dovede následovat jednoduchý pracovní postup
- ❖ správně užívá náradí a nástrojů, dovede je pojmenovat
- ❖ dovede si záměrně zapamatovat

Činnosti:

- ❖ práce se dřevem, náradím a nástroji
- ❖ péče o zahradu, sázení semínek, péče o záhony, pravidelný úklid a zalévání
- ❖ klíčení a pozorování semínek
- ❖ barvení vajčků, tvoření z proutí, přípravy velikonoce
- ❖ rytmizace, opakování, hry a cvičení zaměřené na rozvoj různých forem paměti
- ❖ hry a činnosti zaměřené na sebezpoznání a sebezpojetí

Slavnost: oslava svátku svatého Jiří

STUDÁNKY

Období je spjato s živly vody a vzduchu a jejich prožíváním skrze veškeré smysly. Děti mohou v jarním období rozvíjet své estetické cítění, vnímavost k barvám a zvukům. Voda a živoucí rozkvetlá příroda nabízí velké množství podnětů k pozorování a zkoumání. Tradiční otvírání studánek slavíme s dětmi cestou k nedaleké studánce na Haltýři. Květen nám také přináší svátek matek, období, které umožňuje dětem prožít vztah s milovanou osobou.

Příběhy pro toto období: Locika, Vlk a sedm kůzlátek, O rybáři a jeho ženě, Ošklivé káčátko

Básničky a písničky pro toto období: Tancovala v lese víla, Motýlí valčík, Byla jedna kukla, Pásla ovečky, Běžela ovečka, Pásla ovečky, Dú kravičky, Květen, Vzal si mrak, černý frač

Cíle pro toto období:

- ❖ prožití svátku matek a blízkého vztahu k pečujícím osobám
- ❖ rozvíjení všímavé pozornosti, sdílení vlastních pozorování
- ❖ pozorování hmyzu v přírodě a naší zahradě
- ❖ prožívání živlů vody a větru
- ❖ podpora fyzické zdatnosti a hrubé motoriky
- ❖ rozvíjení estetického vnímání (tvorba hudby, výtvarné činnosti, modelování)

Očekávané výstupy:

dítě:

- ❖ projevuje přirozenou zvědavost, má radost z objeveného, objevuje souvislosti
- ❖ záměrně užívá všech smyslů
- ❖ uvolňuje svaly ruky, dovede ke ztvárnění svých cílů využít rozličný materiál
- ❖ pečuje o své bezprostřední okolí, ví, co mu prospívá a škodí
- ❖ snaží se vést rozhovor, diskutovat a vyjednávat o společném řešení

Činnosti:

- ❖ tvořivé a umělecké činnosti s vodou, hlinou a blátem
- ❖ tvořivé činnosti zaměřené na vzduch, výroba větrníků, svatodušních holubic
- ❖ hry a činnosti zaměřené na téma rodiny, blízkých a pečujících osob, podpora vztahů
- ❖ činnosti zaměřené na jemnou motoriku
- ❖ kooperativní hry
- ❖ výpravy do okolí LMS, pozorování přírody, květů a hmyzu

Slavnost: Studánková slavnost, svátek matek

BYLINKY A SVATÝ JAN

V období je důležitá pozornost a péče o to, co jsme zaseli, na jeho konci budeme první plody své práce sklízet. Můžeme také naplno využít darů, které nám přináší příroda i bez našeho přičinění. Prožíváme první náznaky léta, které přeje dalším výpravám, objevování a experimentům. Dětem se otevírá možnost prožívat naplno svou hravost, kreativitu, přátelství a cítit se naplněné.

Příběhy pro toto období: Šípková Růženka, Alabastrová ručička

Básničky a písničky pro toto období: Pověz mi ty, milý svatý Jane, Uvívíme věneček, Bublina, Jede, jede Žalman, Máchá Madla, Vlasta drhne podlahu

Cíle pro toto období:

- ❖ sklizeň a zpracování vypěstovaných plodů
- ❖ prožívání radosti, hravosti, pocitu uvolnění
- ❖ při řešení problémů je kreativní, dovede podle potřeby měnit osvojené postupy, vytváří nová řešení, dovede uplatnit zkušenost
- ❖ dovede samo sebe ocenit, prožít úspěch i neúspěch
- ❖ chápe, že chyba je nezbytná pro proces učení, dovede s ní pracovat pozitivně
- ❖ následuje jednoduchý postup
- ❖ rozvíjení v oblasti hrubé motoriky a fyzické zdatnosti
- ❖ získávání dovedností potřebných pro orientaci v čase

Očekávané výstupy:

dítě:

- ❖ prožívá radost z výsledků společné práce, vnímá výsledky společného úsilí
- ❖ projevuje se autenticky a prosociálně
- ❖ chápe, že je přínosné být aktivní a činorodé a že lhostejnost přináší negativa
- ❖ vnímá, že dění v přírodě má svůj přirozený cyklus a řád

Činnosti:

- ❖ péče o zahradu, sklizení a zpracovávání prvních plodů

- ❖ činnosti zaměřené na vyvolání veselí a pohody
- ❖ sběr bylinek, jejich sušení
- ❖ společné hry (lokomoční, kooperativní, badatelské)
- ❖ výpravy do okolí LMŠ
- ❖ přípravy na závěrečnou slavnost

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ZAHRADA

Zahrada, v níž se odehrává většina našeho vzdělávacího programu, není pouze jeho prostředím, ale také aktivním tvůrcem - dalším průvodcem, který dětem den, co den nabízí mnoho podnětů k pozorování, bádání nebo kreativitě. V zahradě také společně pracujeme a každý podle svých schopností přispívá k jejímu zvelebování a k pěstování zdravého jídla, které potřebuje péči, trpělivost i lásku. Můžeme v ní pozorovat proměny ročních období i základní vztahy v přírodě. Zahrada také dětem přináší možnost mít k jejímu prostředí plným rostlin a živočichů láskyplný vztah, což může být základem pro jejich environmentální citění.

ROSTEME SPOLEČNĚ

Tento celek je zaměřen na porozumění vlastním emocím a potřebám a navazování zdravých sociálních vztahů s dospělými a vrstevníky. LMŠ je pro děti často prvním prostředím, v němž navazují dětská přátelství a setkávají se s dětským kolektivem svázaným pravidly. Porozumění sobě samému a respekt k vlastním hranicím a návazně i k druhým lidem je základním kamenem pro vývoj sebevědomé a empatické osobnosti. Celek je realizován prostřednictvím průřezových aktivit, témat, která vyplynou z potřeb dětí, v rámci běžných sociálních situací během denního režimu LMŠ a příkladem průvodců.

POHÁDKY

Pohádka - vyprávěný nebo dramatizovaný celek má pevné místo v našem denním rytmu. Její volba dokresluje atmosféru tematických celků, podporuje jejich další vrstvy. Pohádky rozvíjí dětskou obrazotvornost, otevírají důležitá témata v jejich vývoji, poskytují prostor pro překonání obav. Klasická pohádka je jako vzdělávací prostředek volena s ohledem na vývojové zvláštnosti dětí v prvním sedmiletí života (magické myšlení). Pohádku vyprávíme vždy po určitý časový úsek (obvykle po dva týdny), abychom si ji zažili. K vyprávění postupně přidáváme loutky, dramatizujeme. Na konci období pohádky, mohou průvodci předat pohádku k vyprávění dětem.

SVĚT ZA ZAHRADOU

Celek přináší dětem témata z kultury a přírody, která částečně doplňují tematické celky, ale částečně otevírají možnost vnímání širších souvislostí. Je realizován prostřednictvím výprav. Během nich mohou děti poznávat kulturu a město, v němž žijí s jeho památkami a charakteristickými scenériemi, a získávat zkušenosti z těchto prostředí. Dále také přírodní prostředí lesů, lesoparků a přírodních rezervací v Praze a jejím blízkém okolí. S cestováním mimo zázemí LMŠ souvisí také vlastní bezpečnost na cestách i v dopravě.

PŘEDČTENÁŘSKÉ DOVEDNOSTI:

- děti jsou motivovány k vyjadřování vlastních potřeb, prožitků, obav a k pokládání otázek a snaze na ně odpovědět
- nízký počet dětí ve skupině a přítomnost dvou průvodců nám umožňuje aktivně s dětmi rozmlouvat
- volná hra poskytuje dětem dostatek času pro rozhovory mezi sebou
- součástí denního programu LMŠ Kuchyňka jsou písničky, básničky a říkanky k

- danému období doprovázené pohybem a rytmem
- do programu zařazujeme dechová cvičení, jógu, pohybové hry a relaxace
- před obědem často užíváme prstových básniček ke zklidnění dětí
- za jeden z přirozených zdrojů, z nichž se děti učí považujeme vyprávění, učitel vypráví dětem klasickou pohádku každý den před obědem (každá pohádka je vyprávěna po určité období - jeden nebo dva týdny), děti je postupně doplňují
- některé pohádky ztvárňuje prostřednictvím dramatické výchovy
- do programu průběžně zařazujeme jazykové hry, hádanky, rýmy a hry zaměřené na sluchovou diferenciaci
- čteme si dětské knížky a pracujeme s příběhem, který obsahují
- jedenkrát měsíčně navštěvujeme Městskou knihovnu ve Velkém mlýně

PŘEDMATEMATICKÉ DOVEDNOSTI:

- v oblasti matematických dovedností považujeme za nejpodstatnější zážitek skutečného trojrozměrného světa, ve kterém může dítě získávat zkušenosti o prostoru a jeho uspořádání, velikosti a váze předmětů, skutečně předměty třídit a porovnávat prostřednictvím své vlastní hry i aktivit řízených učiteli
- předmatematické činnosti jsou průběžně zařazovány při tematických činnostech (např. ukládání semínek do řádku, tvořivé činnosti a činnosti zaměřené na modelování, činnosti zaměřené na hmatové a sluchové rozlišování, činnosti zaměřené na poznávání přírody)
- při běžných a praktických činnostech v LMŠ trénuje dítě koordinaci oko-ruka
- děti se v přirozených a praktických situacích učí následovat konkrétní postup (algoritmické myšlení)

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

7.1. Vnitřní evaluace LMŠ

Vnitřní evaluace LMŠ je zaměřena na vyhodnocování cílů vyplývajících z našeho školního vzdělávacího programu, ale také podmínek a prostředí, v němž vzdělávání probíhá. Přičemž tyto podmínky by měly přinášet bezpečí, jak dětem, tak pedagogům a rodičům. Vyhodnocování podmínek prostředí, realizace vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí dětí probíhá podle časového harmonogramu následujícími formami:

- pedagogické rady
- evaluace tematických celků, integrovaných bloků (na základě pedagogického plánu a zápisů v třídní knize LMŠ)
- evaluace ŠVP a jeho souladu s RVP na konci školního roku
- denní reflexe mezi průvodci LMŠ
- pedagogická diagnostika a vedení portfolií dětí
- individuální rozhovory mezi rodiči a učiteli při předávání dětí, rozhovor o dítěti
- autoevaluační dotazník pro průvodce LMŠ, strukturovaný bilanční rozhovor
- certifikace a recertifikace ALMŠ

7.2. Pedagogická diagnostika

Cílem pedagogické diagnostiky je pozorování a zhodnocení vývoje dítěte s důrazem na jeho osobní spokojenost a rozvoj klíčových kompetencí, jeho zapojení do skupiny dětí a proces

učení v podmínkách LMŠ Kuchyňka. V předškolním vzdělávání se hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte nezaměřuje na srovnávání zdatnosti jednotlivých dětí mezi sebou nebo výkony celkově, soustředíme se na individuální rozvoj a osobní kompetenční pokroky u každého dítěte samostatně a ty dokumentujeme a vyhodnocujeme. Tato diagnostika se odráží v dalším pedagogickém plánování.

Pedagogická diagnostika probíhá:

- Průběžně formou pozorování během denních činností LMŠ, nejdůležitější poznatky jsou zaznamenávány do portfolií jednotlivých dětí.
- Zhodnocením vývoje dětí, které je součástí každé pedagogické rady.
- Formou diagnostického formuláře vyplňovaného učiteli LMŠ Kuchyňka během pozorovacího období (prosinec, duben).

Výstupem pedagogické diagnostiky je **doporučení pro práci s dítětem**, které je písemně uvedeno na konci diagnostického formuláře dítěte a je přístupné všem, kteří s dítětem pracují. Tam, kde to uznáme za vhodné, je pro dítě vytvořen plán pedagogické podpory.

Rozhovor o dítěti: individuální setkání ředitelky LMŠ, průvodců a osob pečujících o dítě v rodinném prostředí.

- je uskutečňován na základě osobní dohody z podnětu průvodců nebo rodičů a je doporučován rodičům jednou ročně.
- probíhá bez přítomnosti dítěte a je o něm veden zápis.

7.3. Evaluace a autoevaluace průvodců LMŠ

- **Autoevaluační dotazník** vyplňujeme dvakrát ročně vždy ke konci pololetí. Tento nástroj slouží k sebereflexi pedagogické osobnosti a práce a míry naplňování etického kodexu naší LMŠ. Zároveň tento dokument je podkladem pro poskytování a přijímání zpětných vazeb od kolegů v pedagogickém týmu a také pro strukturovaný rozhovor one to one mezi ředitelkou LMŠ a učiteli či nepedagogickými pracovníky LMŠ.
- **Strukturovaný bilanční rozhovor** mezi průvodcem (učitelem nebo nepedagogickým pracovníkem) a ředitelkou LMŠ vedený dvakrát ročně v návaznosti na autoevaluaci
- **Supervizní setkání** slouží k posílení dobrých vztahů v týmu, nahlédnutí nedorozumění a celkovému pročištění atmosféry.

7.4. Zpětná vazba k rodičům a směrem od rodičů

- O dění v LMŠ jsou rodiče informováni prostřednictvím denních shrnutí v aplikaci Twigsee.
- Evaluace provozních podmínek, programů a nastavení komunikace směrem k rodičům probíhá dvakrát ročně formou online **zpětnovazebních dotazníků**.
- Omezenější prostor je dáván rodičům v rámci běžného provozu, v rámci třídních schůzek probíhajících dvakrát do roka. V případě potřeby je s rodičem domluven termín individuálního rozhovoru o dítěti.

7.5. Standardy kvality ALMŠ

Snahou LMŠ Kuchyňka je naplňovat standardy kvality Asociace lesních mateřských škol. Certifikace ALMŠ byla lesnímu klubu udělena v roce 2019. Jednou za tři roky probíhá recertifikaci, která je pro nás cenným zdrojem pro zhodnocení našeho vývoje. Ve školním roce 2023/2024 obdržela LMŠ nový certifikát.

7.6. Strategické plánování

Slouží pro připomínání a reflexi našich hodnot, vizí, strategických cílů a plánů, ale i vyhodnocení materiálních podmínek LMŠ. Probíhá na úrovni celého týmu jednou ročně za využití všech dostupných materiálů.

Strategické cíle naší lesní mateřské školy:

- dále poskytovat dětem bezpečný a podnětný prostor pro jejich zdravý vývoj a formování osobnosti
- vytvořit stabilní motivovaný a vzdělaný tým pedagogů, kteří jsou si vzájemnou inspirací, oporou a kvalitní zpětnou vazbou
- prohlubovat své znalosti zejména v oblasti přírodní pedagogiky, budování kompetencí a podpory soft skills
- zkoumat možnosti využívání zahrady jako vzdělávacího prostředí a hledat nové cesty, prvky a možnosti
- pracovat se stabilní skupinou dětí, které ideálně zůstávají po celou dobu svého předškolního vzdělávání v naší mateřské škole
- pravidelně a jasně předávat a formulovat náš vzdělávací koncept a zdroje z nějž vychází rodičům dětí (hledat možnosti a formy tohoto přenosu, který přináší vzájemné porozumění a obohacování)
- udržovat a navazovat kvalitní spolupráci s odborníky, kteří nám mohou být při práci s dětmi oporou (pokračovat v supervizním plánu a spolupráci s PPP, hledat další spolupráce a možné kontakty - logoped atd.)
- zaměřit se na další vzdělávání týmu v oblasti podpory dětí se speciálními potřebami, OMJ a v podpoře dětí nadaných
- udržovat a provádět pravidelnou evaluaci nastavených procesů
- vytvořit pozici nebo část úvazku pro provozního pracovníka /který ulehčí pedagogickému týmu od řešení materiálního a technického zabezpečení zázemí/

7.7. Časový plán evaluace

Oblasti hodnocení	Techniky a metody evaluace	Časový plán	Zodpovědná osoba
Soulad ŠVP a RVP	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • evaluace tematických celků a integrovaných bloků • recertifikace ALMŠ • tabulka vyhodnocení rizik 	1 x 2(3)týdny 1 x měsíčně 1 x za 3 roky 1 x ročně /PT/	učitelé učitelé ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ

Plnění cílů ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> • zápisy v třídní knize • pedagogické rady • denní reflexe průvodců LMŠ • autoevaluační dotazník pro průvodce LMŠ • strukturovaný bilanční rozhovor • hospitace • recertifikace ALMŠ 	denně 1 x za 14 dní denně 2 x ročně 2 x ročně dle potřeby 1 x za 3 roky	učitelé učitelé dvojice průvodců průvodce LMŠ ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - tematické celky - integrované bloky 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady - evaluace tématického celku • pedagogické rady - evaluace integrovaných bloků 	realizovaný celek - 1x měsíčně 1 x ročně	učitelé učitelé
Pedagogická diagnostika	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • portfolia dětí • záznamy o rozvoji dítěte • denní reflexe mezi pedagogy LMŠ • stručné individuální rozhovory se zákonnými zástupci dětí • konzultace - individuální rozhovor o dítěti mezi rodiči a pedagogy • autoevaluační sešit pro děti v posledním roce před nástupem do ZŠ "Rostu jako strom" 	1 x za 14 dní průběžně 2 x ročně denně dle potřeby dle potřeby průběžně	učitelé učitelé učitelé dvojice průvodců učitelé ředitelka, jeden z učitelů učitelé

<p>Hodnocení učitelů a sebereflexe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • autoevaluační dotazník pro průvodce • strukturovaný bilanční rozhovor • plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků • supervizní setkání • etický kodex průvodce LMŠ • tabulka vyhodnocení rizik • denní reflexe mezi pedagogy LMŠ 	<p>1 x za 14 dní 2 x ročně /prosinec, květen/ 2 x ročně 2x ročně 4 x ročně 1x ročně /PT/ 1 x ročně /PT/ denně</p>	<p>učitelé učitelé ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ LMŠ ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ dvojice průvodců</p>
<p>Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP</p> <p>1. Životospráva</p> <p>2. Věcné podmínky</p> <p>3. Psychosociální podmínky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • evaluace ŠVP • evaluace prostoru LMŠ • pedagogické rady • evaluace ŠVP • evaluace prostoru LMŠ • pedagogické rady • evaluace ŠVP • evaluace prostoru LMŠ • supervize týmu 	<p>2 x měsíčně 1 x ročně 1 x ročně 2 x měsíčně 1 x ročně 1 x ročně 2 x měsíčně 1 x ročně 1 x ročně 4 x ročně</p>	<p>průvodci LMŠ učitelé průvodci LMŠ průvodci LMŠ učitelé průvodci LMŠ průvodci LMŠ učitelé průvodci LMŠ průvodci LMŠ</p>

4. Organizace	<ul style="list-style-type: none"> • evaluace ŠVP 	1 x ročně	učitelé LMŠ
5. Řízení MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • evaluace ŠVP • bilanční rozhovory • supervize týmu • externí audit 	1 x ročně 2 x ročně 4 x ročně min 1 x 3 roky	učitelé LMŠ ředitelka LMŠ průvodci LMŠ
6. Personální zajištění	<ul style="list-style-type: none"> • bilanční rozhovory • hospitace • etický kodex průvodce LMŠ 	2 x ročně 1 x ročně	ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ ředitelka LMŠ
7. Spoluúčast rodičů	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • evaluační dotazník pro rodiče • evaluace ŠVP 	1 x 14 dní 2 x ročně 1 x ročně	učitelé LMŠ ředitelka LMŠ učitelé LMŠ
8. Obsah vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • viz předchozí /soulad ŠVP a RVP, Plnění cílů ŠVP, Způsob zpracování a realizace vzdělávání, pedagogická diagnostika 		
9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • pedagogická diagnostika • supervize týmu 	1 x 14 dní průběžně 4 x ročně	učitelé LMŠ učitelé LMŠ ředitelka LMŠ
10. Vzdělávání dětí nadaných	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • pedagogická diagnostika • supervize týmu 	1 x 14 dní průběžně 4 x ročně	učitelé LMŠ učitelé LMŠ ředitelka LMŠ

<p>11. Vzdělávání dětí od dvou do tří let</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • pedagogická diagnostika • supervize týmu 	<p>1 x 14 dní průběžně</p> <p>4 x ročně</p>	<p>učitelé LMŠ učitelé LMŠ</p> <p>ředitelka LMŠ</p>
<p>12. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogické rady • pedagogická diagnostika • supervize týmu 	<p>1 x 14 dní průběžně</p> <p>4 x ročně</p>	<p>učitelé LMŠ učitelé LMŠ</p> <p>ředitelka LMŠ</p>
<p>13. Výsledky vzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogická diagnostika (viz. pedagogická diagnostika) • evaluace způsobu, zpracování a realizace vzdělávání • konzultace s rodiči dětí • zápisy v třídní knize • denní reflexe průvodců 	<p>průběžně</p> <p>průběžně</p> <p>dle potřeby</p> <p>denně</p> <p>denně</p>	<p>učitelé LMŠ</p> <p>učitelé LMŠ</p> <p>učitelé LMŠ</p> <p>učitelé LMŠ</p> <p>průvodci LMŠ</p>

Návrhy na úpravu podmínek: tvorba sociogramu mapujícího vztahy mezi dětmi

PŘÍLOHY:

Příloha č. 1 - Etický kodex průvodců LMŠ Kuchyňka

Příloha č. 2. Pravidla a dobré návyky v naší LMŠ

ZDROJE:

Galanská, E., Klaková, L. Koloběh roka. Bratislava: Lipoprint, Občianskezdruženie Jablonka, 2019.

Heckmannová, H. Pět zlatých klíčů k naplněnému životu s dětmi od narození do sedmi let. Praha: Malvern 2019. ISBN: 978-80-7530-175-8.

Heckmannová, H. Pomalé rodičovství. Praha: DharmaGaia, 2016. ISBN: 978-80-7436-062-6.

Keller. G. Škola srdce(m). Praha: Malvern, 2018. ISBN: 978-807530-130-7.

Passerin, J. Vzdělávací cyklus Svátky a tradice 2019/2020.

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.

Smolková, T. Dítě v úctě přijmout. Praha: Maitrea, 2007. ISBN: 978-80-903761-2-0.

Rosenberg, M.B. Nenásilná komunikace. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1094-8.

Zákon č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiné vzdělání ve znění pozdějších předpisů.

Příloha 1:

ETICKÝ KODEX PRŮVODCŮ LMŠ KUCHYŇKA

PRŮVODCE VE VZTAHU K SOBĚ

- Průvodce LMŠ Kuchyňka je zralou osobností, jejíž jednání je v souladu s jejími vnitřními hodnotami.
- Jeho profese je pro něj vědomou volbou, spatřuje v ní hluboký smysl, jeho práce ho naplňuje a baví.
- Vnímá své pocity, prožitky a potřeby, dovede o nich komunikovat.
- Zná své hranice, silné a slabé stránky.
- Vnímá, že kvalitní vzdělávání, je stejnou měrou růstem pedagogů jako dětí, vědomě se učí s dětmi.
- Pracuje na sobě a dále se vzdělává.
- Dovede požádat o pomoc. Pokud si neví rady, neváhá spolupracovat s odborníky.

PRŮVODCE VE VZTAHU KE KOLEGŮM

- Průvodce je ochoten přijímat a citlivě dávat konstruktivní zpětnou vazbu.
- Přistupuje k ostatním členům týmu s respektem k jejich různorodosti, vidí v této různorodosti přínos a možnost růstu.
- Průvodci jsou si ve vzdělávacím procesu vzájemnou oporou a rovnocennými partnery.
- Případně neshody a odlišné názory komunikují průvodci v rámci kolegia, zachovávají vzájemnou důvěrnost.

PRŮVODCE VE VZTAHU K RODIČŮM

- Průvodci rozlišují mezi osobními vztahy k rodičům a svou profesní rolí ve školce, dodržují profesní mlčenlivost.
- Respektují expertní roli rodiče (a emoce přirozeně s rodičovstvím spjaté).
- Zachovávají mlčenlivost ohledně důvěrných informací o rodinách dětí.
- Vytváří prostředí otevřenosti a důvěry, bezpečný prostor s jasnými hranicemi.
- Důležitá témata a změny komunikují průvodci nejprve v rámci svého kolegia, po té směrem k rodičům.

PRŮVODCE VE VZTAHU K DĚTEM

- Směřuje své působení k celostnímu rozvoji dětí, je dětem vzorem k nápodobě.
- Reflektuje potřeby dětí, respektuje jejich vývojové a osobnostní odlišnosti, vytváří dětem bezpečný prostor s jasnými pravidly a hranicemi.
- Respektuje vývojová specifika dětí, klade přiměřené nároky.
- V každém dítěti hledá a rozvíjí jeho přirozený potenciál.
- Komunikuje s dětmi jasně, nenásilně a laskavě. Dovede děti ocenit.

PRŮVODCE VE VZTAHU K LMŠ KUCHYŇKA

- Průvodce dodržuje a respektuje standardy, obecně závazná pravidla, procesy a postupy vyplývající ze stěžejních dokumentů LMŠ Kuchyňka.
- Aktivně se zapojuje do jejich tvorby a plánování.

PRŮVODCE VE VZTAHU K PROSTŘEDÍ

- Průvodci LMŠ Kuchyňka společně spravují prostor LMŠ a pečují o něj, a to s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví dětí a jeho pedagogický potenciál.

Příloha 2:

PRAVIDLA A DOBRÉ NÁVYKY LMŠ KUCHYŇKA

DŮLEŽITÁ PRAVIDLA PRO DĚTI

- Chováme se k druhým laskavě, spory se snažíme řešit slovy.
- Vnímáme své hranice, pokud nám někdo říká - "ne, nech mě, stop, je mi to nepříjemné", ihned přestaneme.
- Při jídle vždy sedíme, jedlé plody trháme po domluvě s průvodci.
- Zahradu opouštíme jen, když o tom průvodci ví. Mimo zázemí se držíme u sebe tak, abychom se viděli a slyšeli.
- Když si s něčím nevíme rady, požádáme o pomoc.

DALŠÍ DOBRÉ NÁVYKY A PRAVIDLA

ZAHRADA

- Branku otevírá dospělý.
- Pokud chceme lézt na strom, domluvíme se s průvodcem. K lezení na strom potřebujeme pevné boty.
- Živé stromy a rostliny chráníme, zbytečně je netrháme.
- Živočichy, kteří v zahradě žijí, prohlížíme očima, chováme se k nim jemně, ponecháváme je v místě, kde je jejich domov.
- Na půjčení lana a náradí se domluvíme předem.
- S náradím a klacky chodíme pomalu, nezvedáme je do výšky očí.
- Věci mají své místo, když práci dokončíme, uklidíme je.
- Skluzavka je volná pro klouzání dětí. Na skluzavku nepatří hračky, těžké předměty a lana.

JURTA

- V jurtě chodíme pomalu.
- Pokud někdo spí, chováme se tiše, abychom ho nevzbudili.
- Jídlo začínáme a končíme společně, povídáme si tiše, aby byl oběd příjemný všem.
- V prostoru kolem kamen jsme opatrní.

OHĚŇ

- Co se dotklo ohně, v ohni zůstává.
- Oheň střeží ohnivec. Když chci s ohněm něco dělat, domluvím se s ním.
- K ohni přistupujeme pomalu. Běháme a chodíme vždy mimo kruh ohně ohraničený lavičkami.
- V blízkosti ohně je něco, čím může být v případě potřeby uhašen (voda, hasící přístroj).

VÝPRAVA

- Jsme-li voláni, zastavíme se a odpovíme.
- Najdeme-li něco, co do přírody nepatří, ponecháme to ležet nebo se poradíme s průvodcem.
- Klacky míří dolů. Delší klacky raději táhneme za sebou.
- Házíme směrem, kde nikdo nestojí.

RESPEKT K OSTATNÍM

- Spory se snažíme řešit slovy.
- Dotýkáme se navzájem tak, aby to bylo příjemné oběma.
- Na bojové hře se domluvíme předem, všichni ji hrají dobrovolně.

- Vzájemně se nestrašíme, strašidelné hry hrajeme s těmi, kdo chtějí, a dál od ostatních.
- Když si nevíme s něčím rady, požádáme o pomoc.
- Respektujeme i své vlastní pocity, snažíme se je vyjádřit, říct, co se nám líbí a co nám naopak vadí.

HRAČKY

- Děti mohou mít v jurtě jednu usínací hračku. Ostatní hračky zůstávají doma nebo v batohu.